

Informační list pro obyvatele obce Silůvky

číslo 2 (36), ročník 4

únor 2002

leden 2002

- Na Hromnice má sedlák raději vlka ve chlévě i ženu na marách než slunce.
- Leze-li jezevec o Hromnicích z díry, za čtyři neděle zpátky zas pílí.
- Svítí-li o Hromnicích celý den, tahej, sedláče, slámu z hnoje ven!
- Chumelice na Hromnice končí zimu tuhou; jestli pak jasný den, očekávej druhou.
- Na svatého Blažeje slunce ještě nehřeje.
- Kdyby měl únor tu moc jako leden, nechal by v krávě zmrznout tele.
- O svatě Veronice bývá ještě sanice. (4. 2.)
- Na svatou Dorotu odmeť snih od plotu.
- Svatý Radko – na poli hladko. (7. 2.)
- Svatá Apolena bývá v mlze zahalena. (9.2.)
- Když v únoru mraz ostro drží, to dlouho již nepodřízí.
- O svatě Školastice navleč si rukavice.
- O svatém Řehoři mrazy přituhnou a vše moří. (13. 2.)
- Svatý Valentínek – jara tatínek. (14. 2.)
- O svatě Juliáně připrav vůz a schovej sáně. (16. 2.)
- Nechce-li severňák v únoru váti, v dubnu se to musí přec jenom státi.
- O svatém Šimoně schází snih ze straně.
- Konec masopustu jasný – len krásný.
- Suchý půst – úrodný rok. (21. 2.)
- V únoru snih a led – v lese nanesu včely med.
- Svatý Kliment zimu oblubuje, svatý Petr ji ucezuje. (22. 2.)
- Najde-li Matěj led, seká ho hne; nenajde-li led, dělá ho hned. (24. 2.)
- Na svatého Matěje pije skřivan z koleje.

2. února

*Na Hromnice
o hodinu více.*

• USNESENÍ ZE ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA

V pondělí 21. ledna 2002 proběhlo zasedání obecního zastupitelstva s následujícím usnesením:

- Obecní zastupitelstvo schválilo přisedící k Okresnímu soudu Brno-venkov Ing. Hanu Jeglovou a p. Marii Dobrovodskou.
- Obecní zastupitelstvo schválilo vyhlášku č. 01/2002 o třídění, svozu a sběru odpadu a prokazování o nakládání s ním na katastrálním území obce Silůvky.
- Obecní zastupitelstvo schválilo vyhlášku č. 02/2002 o zavedení provozu systému sběru, shromažďování, skladování, využívání a odstraňování komunálního odpadu na katastrálním území obce Silůvky.
- Obecní zastupitelstvo schválilo vyhlášku č. 03/2002 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu. Výše poplatku činí 360,- Kč za osobu/rok.

• ZMĚNA SVOZU KOMUNÁLNÍHO ODPADU

Od pondělí 4. února 2002 probíhá pravidelný svoz komunálního odpadu v každý sudý týden v pondělí.

• POPLATEK

Oznamujeme těm občanům, kteří tak ještě neučinili, že nejpozději do 15. 3. 2002 je nutné uhradit na OÚ v úředních hodinách následující poplatky:

- poplatek za likvidaci odpadu (360,- Kč osoba/rok)
- poplatek za psa (50,- Kč za prvního psa, 150,- Kč za každého dalšího psa za rok)
- poplatek za napojení vodárny na obecní studnu (200,- Kč za rok)
- poplatek za umístění reklamy (200,- Kč za rok)

• ZAMĚTE SI PŘED SVÝM PRAHEM

Při úklidu zbytků posypu z komunikací (chodníků a vozovek) v celé šíři před svými domy a pozemky uložte posypový materiál na hromádky, které budou odvezeny.

• JUBILANTI

V měsíci únoru oslaví své životní jubileum tito následující občané:

86 let	Marie Cesarová
80 let	Olga Hledíková
79 let	Žofie Pipalová
77 let	Vladimír Urban
76 let	Jaroslav Dobrovodský
70 let	František Jakš

Všem jubilantům srdečně blahopřejeme a do dalších let přejeme pevně zdraví a dobrou životní pohodu.

• DĚTSKÝ MAŠKARNÍ PLES

Tělocvičná jednota Sokol Silůvky zve všechny děti a rodiče v neděli 3. března 2002 do sokolovny na „DĚTSKÝ MAŠKARNÍ PLES“. Začátek je ve 14.00 hod.

• VENČENÍ PSŮ

Sedím doma a nadávám jako dlaždič, neboť potřetí za dva týdny vyšťourávám z podrážky psí exkrement. Přinesl jsem si ho ze hřiště, kde si hrály děti, když jsem se šel podívat, jak taje led na kluzišti. Lidi psa dnes nechají vys... všude a tohle byla nejméně doga.

Ranní a večerní chůze po některých ulicích se podobá slalomu. Nejzákeřnější však bývají trávníky, hřiště či pískoviště na dětském hřišti. A to nemluvím o tom, jaké zdravotní nebezpečí cíhá na malé děti, které si zde hrají. Na chodníku je exkrement pěkně vidět, zatímco tady se zálučně schovává v trávě či písku a čeká na oběť, ke které se pak přimkne svou smrdutou přichylností. Za posledních deset let se možnost „jak se blíže seznámit s obsahem psí hromádky“ rozšířila o způsob – sekej trávník motorovou kosou. Nepovažuji se za zlého člověka, ale opravdu bych přál každému majiteli psa, aby byl osprchován jednou touto přichylností. Je to chuťovka, to vám povím. Jak to, že podobně znečištěné ulice a parky nevidíte v německých a švýcarských městech? Inu asi proto, že tam jsou lidé k sobě navzájem daleko více ohleduplní a že udržování čistoty je tam přirozenou normou. A snad také proto, že se majitelé psů podělí s láskou ke zvířatům a darují ji i lidem, kteří žijí kolem nich. Co vy na to pejskaři? Vzpomenete si na nás ostatní lidi?

• Z HISTORIE NAŠÍ OBCE – KŘÍŽE A KAPLE, NĚMÍ SVĚDKOVÉ NAŠÍ HISTORIE

Kaple sv. Jana

1968

Jednou ze základních hodnot křesťanství je pojem času. Kromě letopočtu zavedla církev 7 denní týdní, kdy 6 dnů je pracovních a sedmý odpočinkový – neděle. Ten je určen k nalézání smyslu života podle Božích přikázání.

Jsou to kostely a kaple, kde lid slyší slovo Boží a snaží se pochopit vliv dobra a zla na svoji duši. Symbolem křesťanů je Kristus na kříži, symbolem zla peklo, symbolem dobra nebe. Symbolem času byl zvon, který svolával lid do kostela, ke stolu a doprovázel zemřelého na poslední cestě.

I naše zvonička na návsi plnila po staletí úkol měření času. Bývala původně dřevěná a až v roce 1850 ji přemístili od radnice k domu č. 21 a postavili z pálených cihel. V roce 1973 byla kvůli úpravě silnice k Pršticím znovu přemístěna na nynější místo.

Bývá zde každým rokem na sv. Annu sloužena mše svatá jako díkůvzdání a hold patronce naší obce, pod jejíž ochranou a jejím světlým příkladem obec po staletí prožívala dobré i zlé, podle toho, jaká vůle v lidských srdcích zrovna převládala.

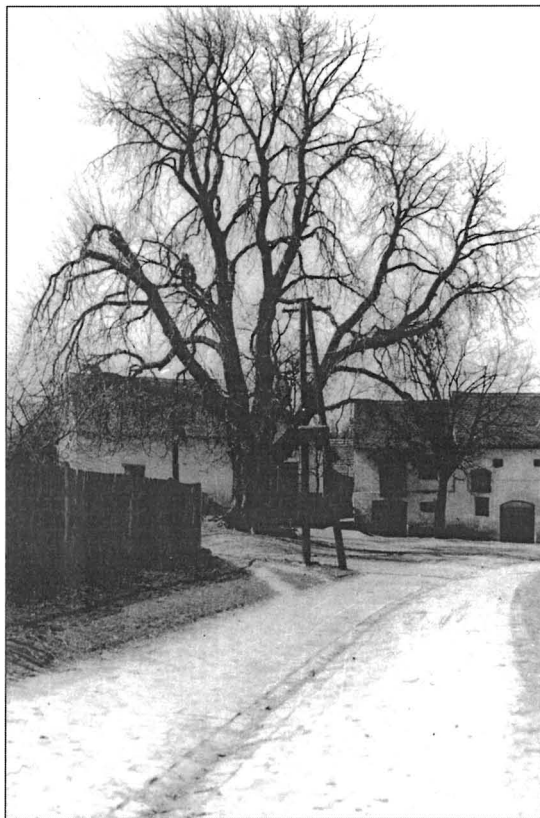
Kaple sv. Jana za Šatavou u domu č. 4 byla postavena ke cti tohoto světce po třicetileté válce. V kapli bývaly kromě sochy světce tři obrazy od

neznámého malíře, dovedně malované na dřevě. Z nich největší s výjevem Nanebevstoupení Páně nesl letopočet 1764.

Největší úcty kaple doznala v době, kdy v jejím sousedství byla roku 1783 postavena škola. A později, kdy o ní pečovala Eleonora Procházková, manželka tehdejšího starosty z č. 52, prvního po zrušení roboty. Bohužel tam shořela při ohni stará obecní kronika založená roku 1642.

Také vzácné obrazy z kaple měly smutný osud. Při první zábavě po válce v roce 1945 zde přespal cizí muzikant právě na těchto obrazech, které sundal ze stěn. Václav Záděra z č. 171 na zemi ležící obrazy v dobré vůli uschoval u Antonína Kubíka č. 129, kam šel právě na návštěvu za jeho dcerou Zdenou. Obrazy byly u Kubíků schovány v komoře za truhlou na obilí. V roce 1962 při úklidu byly již vlhkem znehodnocené obrazy rozštípany a spáleny. Obec tím ztratila jednu z nejvzácnějších kulturních památek.

Eleonora Procházková leží na místním hřbitově v opuštěném hrobě s nečitelným nápisem na pomníku. Také medailon na podstavci sochy sv. Jana s jejím jménem je již nečitelný.

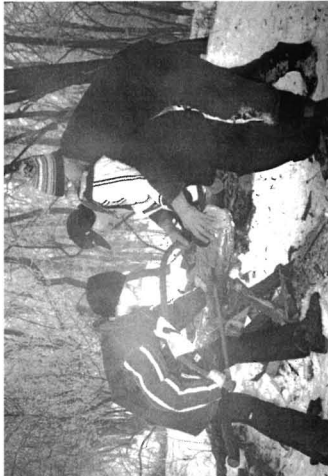
Kaštan na Prachatičkách

1956

Více než tři sta roků se žehnali křížem kolemjdoucí občané i procesí, jdoucí kolem na pouť do Tuřan. Klaněli se světcí – mučedníku sv. Janu. I tehdejší mládež o Velikonocích právě zde po modlitbě před kaplí začínala obchůzku obce s hrkači a klepači, které zastoupily hlas zvonu, jenž až do Kristova vzkříšení umkl.

V roce 1969 byla kaple spolu se starou školou č. 57 zbourána. Socha světce byla umístěna na kamenný podstavec na druhou stranu právě budované nové silnice. Okrasný plůtek i dlažba kolem sochy byla zřízena současně.

Zimní stopou okolo Silůvek - 23. ročník
12. ledna 2002

Kaple sv. Trojice u hřbitova je nejstarší a nejpamátnejší, z roku 1586. Byla postavena na křižovatkce původních cest do Mělčan, Prstic, Rajhradu, Tikovic, na Hlínu a do Moravských Bránic.

Pokud byli zemřelí ze Silůvek pochovááni do Tikovic, do roku 1820 kolem farního kostela a dále na nový hřbitov v Tikovicích, konal se obřad rozloučení u této kaple. Až sem vyprovodila zemřelého celá vesnice. Kněz požádal přítomné o smíření a odpuštění navzájem, poslední ohlédnutí na rodnou vesničku a koňský povoz s nejbližšími se ubral úvozem polní cesty k Tikovicím. Zavátým úvozem v zimních měsících to bývalo velmi obtížné. O údržbě hrobů během roku v Tikovicích ani nemluvě.

Proto se obec rozhodla zříditi vlastní hřbitov. To se stalo roku 1913 na pozemku Václava Škorpíka č. 22 poblíž kaple sv. Trojice na Vývozech. V roce 1888 byly u kaple vysázeny dvě lípy, dnes památne stromy. Roku 1975 byla kaple sv. Trojice důkladně opravena, ale zůstala bez vnitřní výzdoby, která byla po roce 1950 z kaple vykradena.

Na čelní straně byl obraz sv. Trojice, po stranách Ježíš a panna Marie.

Na paměť významných událostí postavila obec i jednotlivé rodiny během věků památníky, které tyto události nejen datují, ale také po léta znovu připomínají. Nemůže být řeč o kulturním národu, pokud dopustí tyto monumenty zneuctívat, poškozovat, či dokonce svévolně ničit.

Jedna z obětí třicetileté války pohřbená pod kaštanem na Prachatickách

1960

Podívejme se na některé z nich. Koncem třicetileté války¹ v červnu 1645 byly vojsky generála Torstenssona² vybiti obyvatelé 17 domů z tehdejších 28. Oběti byly pochovány, jak bylo tehdy za válek zvykem za vesnicí, u vinných sklepů. Na tom místě byl potom vztyčen dubový kříž bohatě řezbářsky zdobený místním umělcem, byl opatřen tělem Ježíše Krista jako symbolem nevinné oběti a také dubovým letopočtem LP 1645. Po pravé straně kříže byl zasazen kaštan – jírovec, strom v té době zde neznámý. Kříž i památný strom byly svědky mnoha událostí v průběhu věků, předměty úcty i obdivu kolemjdoucích. Byly svědky slávy i zániku silůvského vinařství, jehož plody se v okolních 6 preshausích zpracovávaly. Pietní místo ještě získalo tím, že roku 1938 byla kolem zřízena dlážděná komunikace, zvaná dálnice. A ze dvou preshausů byly přestavěny uhlédné obytné domy.

Však hlodal i zub času a tělo dubového kříže bylo natolik zchátralé, že se ulomilo a kříž se svalil na zem. Následoval smutný osud. Kříž byl nejprve několik roků umístěn v preshausu Jana Slavíka č. 38. Když však preshaus od roku 1958 začalo využívat JZD Silůvky, byl přenesen do stodoly Jana Slavíka č. 38. JZD však vyzvalo majitele o vyklizení stodoly jako skladu sena a tak požádal Jan Slavík tikovického faráře Břetislava Lautrbacha o radu, jak naložit s křížem. P. farář doporučil kříž zakopat do země. Spálit, že se nesmí. Od té doby je vzácný kříž zakopán za stodolou ve Slavíkově zahradě.

V roce 1975 byl Zdeňkem Škorpíkem učiněn pokus kříž vyzvednout a restaurovat. Bohužel pro jeho velmi špatný stav to již nebylo možné. Tak přišla obec o další skvost svého kulturního dědictví. Z iniciativy kronikáře je snaha obnovit dřevěný kříž v místě hromadného hrobu našich spoluobčanů pobitých ve třicetileté válce.

Kamenným křížem z letopočtem 1831 bylo označeno místo za dědinou, na místě dnešních domů č. 152 a 153 (p. Kučera a p. Straka), kde byly pohřbeny oběti morové epidemie z toho roku. Přesný počet obětí není znám, ale srovnáme-li příjmení vlastníků domů před rokem 1831 a po něm, zjistíme, že si epidemie vybrala krutou daň. Dlouho se tomuto místu, které bylo obecním pastviskem říkalo „Na krchůvku“. Po první světové válce bylo prostranství rozděleno na stavební místa a „Krchůvek“ i s křížem zanikl.

Ale nechci zacházet příliš do podrobností, proto o dalších památných křížích už jenom stručně.

¹ třicetiletá válka, poslední evropská náboženská válka, zasahující 1618 – 1648 (resp. 1659) celou střední, západní a jihozápadní Evropou. Je rozdělována na 5 konfliktů: českou válku, falckou válku, dánskou válku, švédskou válku a švédsko-francouzskou válku. Byla ukončena 24. 10. 1648 uzavřením míru vestfálského, avšak konflikt mezi Francií a Španělskem pokračoval až do pyrenejského míru 1659. Od roku 1635 přestala být třicetiletá válka náboženským konfliktem; francouzským vstupem došlo k promísení koalic bez ohledu na konfesi. Stala se bojem mezi teorií univerzalizmu (Habsburkové) a bojem o prosazení národních zájmů (Francie, Švédsko). Představovala do té doby nejničivější vojenský konflikt. Vytvořila instituci stálé profesionální armády.

² Torstensson Lenhart, hrabě z Ortaly, *17. 8. 1603, †7. 4. 1651, švédský vojevůdce; účastník třicetileté války, bojů Gustava II. Adolfa. Od roku 1641 vrchní velitel švédské armády. Vtrhl s vojsky do Slezska a na Moravu, dobyl Olomouc, 2. 11. 1642 zvítězil nad císařskými vojsky u Breitenfeldu. 1643 velel ve vítězné dánsko-švédské válce, ale již v roce 1645 vtrhl znovu do Čech, porazil císařské vojsko u Jankova a posléze neúspěšně obléhal Vídeň. Neúspěšný byl i při obléhání Brna. Poté odešel na odpočinek.

Kaštan na Prachatickách

1960

Po morem postižené rodině Helarů z č. 51 převzala dům rodina Jakšova z Bratčic (pozdější starosta obce). Ke cti a chvále Boží nechala postavit Eva a František Jakšovi kříž s věnováním a žalmem sv. Matouše na křižovatce cest do Mělčan, Moravských Bránic a Silůvek. Vedle kříže byly zasazeny dva kaštany. Při cestě ze Silůvek do Mělčan (přes kopec) byl na Širokých na pozemku rodiny Záděrový č. 29 postaven kříž vdovou Františkou Záděrovou. Bez úhony přečkal osamělý kříž v polích celé století až do roku 1969, kdy byl kvůli zřízení vinice JZD Silůvky přesazen na nynější místo, na kótu 334 m.

Po stranách kříže byly zasazeny dvě lípy. Od kříže je nádherný výhled ke sv. Antonínu, na Pálavu, vysílač „Kojál“ a výjimečně až do Alp.

Kříž nad nádražím při cestě ke Hlíně byl postaven na dobrý úmysl rodiny Záděrový č. 29, která nemohla vrátit vypůjčené peníze Martinu Škorpíkovi z č. 46. Tento kříž byl postaven a vysvěcen 7. srpna 1901, 19 roků po Martinově smrti. Byly u něj zasazeny tři lípy. Největší z nich byla roku 1957 větrem vyvrácena.

V roce 1972 byl kříž opraven a vysázena alej 54 lip.

Ke 120. výročí úmrtí Martina Škorpíka zemřelého 7. srpna 1882 byl kříž renovován a bude znovu vysvěcen.

Kříž na Oklokách je postaven na paměť Jana a Anny Štefanových č. 35 zemřelých náhle 11. listopadu 1911. Kříž postavila rodina Jana Dobrovodského na svém pozemku.

Dřevěný kříž na Karlově postavený na místě zavraždění pekařského učně roku 1870 zde už dávno není. Zůstaly jen dva duby vedle kříže zasazené. Na jednom z nich býval až do roku 1945 svatý obrázek. I ten se ztratil.

Chramostův kříž „U sloupku“ na rozhraní katastrů Silůvky, Prštice, Tikovice po celou dobu opatrovala tetička Růžena Dobrovodská č. 84 za školou. Byl zničen vandaly roku 1985 a nebyl již obnoven.

Ke křížům Jakšověmu a nad nádraží chodívalo procesí z vesnice modlit se za dobrou úrodu, odvrácení moru a krupobití. Poslední se konalo za faráře Vladimíra Čapka po válce roku 1946.

U kříže nad nádražím bývalo zastavení poutníků jdoucích k Panně Marii do Tuřan. Procesí chodívalo od roku 1622 až do roku 1648 a mělo zde zastavení po náročném přechodu hlinského kopce.

Všechny tyto kaple a kříže jsou též orientačními body, najdeme je v mapách, tvoří nedílnou součást krajiny. Jsou to němí svědkové dobrých i zlých časů naší krásné země.

*Kronikář obce Silůvek
Zdeněk Škorpič*

• ÚNOR

Únor (latinsky february) je druhým měsícem v roce a z klimatologického hlediska posledním měsícem zimy. Původ českého názvu souvisí se slovem „nořit“, neboť v tomto měsíci se led noří, láme a puká (i když, přesně vzato, led spíše z vody vystupuje, než se do ní noří). Poláci označují únor „lutý“, to je lýtý, krutý, pro tuhé mrazy.

Je nejznámější tím, že jde o přestupný měsíc. Karel Čapek v *Zahradníkové roku* k únoru poznamenává:

„Únor je doba nebezpečná, která zahradníka ohrožuje holomrazy, sluncem, vlhkem a větry; tento nejkratší měsíc, tento záprtek mezi měsíci, tento měsíc nedonošený, přestupný a vůbec nesolidní vyniká nad všechny ostatní svými potměšilými základy; mějte se před ním na pozoru. Ve dni loudí v keřích pupence a v noci je spálí; jednou rukou nám lahodí a druhou nám luská pod nosem. Čert ví, proč se o přestupných letech přidává jeden den zrovna tomuto vrtkavému, katarálnímu, poťouchlému měsíčnímu skrčkovi; v přestupný rok by se měl přidat jeden den krásného počasí máji; aby jich bylo dvaatřicet, a bylo by to. Jakkak k tomu my zahradníci přijdem?“

Anglicky – February, francouzsky – février, latinsky – Februarius, maďarsky – február, německy – Februar, polsky – luty, rusky – февраль, slovensky – február.

ROZHLEDNA VLADIMÍRA MENŠÍKA NA HLÍNĚ

Obec Hlína, město Ivančice a Klub českých turistů Ivančice hodlají v obci Hlína vybudovat rozhlednu pojmenovanou podle významného českého herce Vladimíra Menšíka.

Rozhledna má být dřevěná, umístěná nad obcí směrem na Neslovice v nadmořské výšce 450 metrů nad mořem s výhledem na jižní Moravu, Pálavské vrchy a Liské vrchy v Rakousku. Náklady na stavbu jsou asi 1 000 000,- Kč.

Rozhledna bude financovaná ze sbírek a příspěvků. Obracíme se na města, obce, podnikatele, významné osoby i ostatní občany s žádostí o příspěvek na rozhlednu, která by sloužila široké veřejnosti.

Chceme pokračovat v tradici, která na Hlíně byla. Původní rozhledna, která měla výšku 15 metrů byla postavena roku 1910 Klubem československých turistů a byla zbouraná pro špatný technický stav v roce 1938.

Nová rozhledna bude dřevěná věžová stavba o výšce 22,6 m a bude mít čtvercový půdorys o hraně 4 m.

Věříme, že podpoříte naši snahu a přispějete na stavbu další dominanty na jižní Moravě.

Případné informace podá OÚ Hlína, MěÚ Ivančice, Mgr. Flíček.

Rozhledna má vlastní konto u KB Ivančice.

Číslo účtu je 86-1509030207/0100

Možnost přispět i na OÚ Hlína, MěÚ Ivančice, KČT Ivančice.

Děkujeme

Jozef Sliacky
starosta obce Hlína

Mgr. Josef Flíček
KČT Ivančice

Ing. Roman Sládek
starosta města Ivančice

Vydává OÚ Silůvky – zdarma pro občany obce.

Obecní úřad Silůvky, Prachaticky 39, Silůvky, 664 46 Prštice u Brna
tel.: 05/47 225 127, E-mail: obec.siluvky@iol.cz

Uzávěrky příspěvků, námětů a nápadů pro příští číslo do 20. 2. 2002.

Jakékoliv dotazy a připomínky týkající se tohoto Informačního listu
adresujte na: radysek@hotmail.com

Světozn. harmoniky

JOSEF HLAVAČEK,
I.OUNY.